

Kamień Śląski (Woj. Opolskie)

Kościół i Sanktuarium św. Jacka

Opis: Jacek i Maria Łempiccy, *Święci w Polsce i ich kult w świetle historii*, Kraków 2008, s. 164
lub: Jacek - <http://sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2j.html>

Wieś jest położona na północny-wschód od Gogolina, przy drodze lokalnej Gogolin - Izbicko. Był to gród średniowieczny, znany od XII wieku, własność Odrowążów. W pałacu z XVII-XVIII wieku jest kaplica św. Jacka.

Miejscowość Kamień była zapewne miejscem urodzenia św. Jacka. W protokole cudów z 1289 roku występuje cudowne uzdrowienie przez św. Jacka żony jego brata, Jakuba. Kamień leży w pobliżu miejscowości, która znajdowała się w rękach Odrowążów, znajdujemy nawet wioskę Odrowąż.

Parafia została erygowana w XIII wieku. Kościół był wzmiankowany w tymże czasie. Obecny kościół pw. św. Jacka pochodzi z XVII w., został całkowicie przebudowany w 1910 roku. W nowym ołtarzu głównym znajduje się obraz św. Jacka z XVII wieku; św. Jacek klęczy przed Matką Bożą. W nowych ołtarzach bocznych znajdują się obrazy bł. Bronisławy i bł. Czesława.

Wizytacja w Kamieniu z roku 1679 podaje, że patronem kościoła w Kamieniu jest św. Jacek i św. Urban. Parafię wtedy obsługiwali dominikanie. W roku 1720 biskup Wacław Eliaz Daniel Dommerfeld poświęcił ołtarz główny w Kamieniu ku czci św. Jacka. Nadto kronika zaświadcza, że było wiele cudów zebranych w tymże kościele.

W roku 1715 powstała także na zamku w Kamieniu kapliczka ku czci św. Jacka. Urządzono ją w pokoju, gdzie miał się urodzić św. Jacek. W roku 1743 hrabina Kotulińska sprowadziła do Kamienia na zamek dominikanina, by w kaplicy św. Jacka codziennie Mszę św. odprawiał. Inwentarz kaplicy zamkowej z roku 1778 wspomina o jej bogatym wyposażeniu i o drogocennym obrazie św. Jacka.

W roku 1781 baron Karol Larisch z Otmic, rodem z Kamienia, nazwał założoną przez siebie kolonię (9 km od Kamienia) Odrowąż ku czci św. Jacka. W 1857 roku, w 600 lecie śmierci św. Jacka, odnowiono zamkową kaplicę i wystawiono na widok publiczny relikwie św. Jacka. Wiernych zebrało się wtedy takie mnóstwo (kilkanaście tysięcy), że spowiadało 42 księży. W uroczystość 300-lecia kanonizacji Świętego odświętnie przystrojono wieś. Kardynał Kopp z Wrocławia przewodniczył procesji na Wawelu (w Krakowie), niósł relikwie głowy św. Jacka.

Co roku w uroczystość św. Jacka udawała się teoforyczna procesja z kościoła parafialnego do kaplicy zamkowej na uroczyste nieszpory, na drugi dzień procesja wracała po uroczystej sumie. W niedzielę po 16 sierpnia, obchodzono odpust w kościele parafialnym, w którym brały udział liczne rzesze i pielgrzymki.

Rodzina Strachwitzów, właściciele Kamienia, aż po ostatnie czasy (1945) nadawała synom pierwotnym imię św. Jacka.

W 1896 roku papież Leon XIII ustanowił doroczną pamiątkę święceń św. Jacka jako uroczystość drugiej klasy dla całej diecezji wrocławskiej. W latach 1900-1910 staraniem księdza proboszcza Franciszka Bilzera powiększono kościół o dwie nawy boczne. Roszanie w styczniu 1945 roku kościół splądrowali, drzwi wyłamali, rozbili tabernakulum, rozsypali Najświętszy Sakrament, cenniejsze rzeczy zrabowali, szaty liturgiczne potargali. Zaginął wówczas habit, pasek i piuska św. Jacka.

W czasie Powstań Śląskich w latach 1919-1921 zamku w Kamieniu nie zniszczono ze względu na kaplicę św. Jacka. Odpusty św. Jacka odznaczały się licznym udziałem pielgrzymów, o czym wspomina notatka z roku 1936. W styczniu, w czasie działań wojennych, 1945 r. zamkową kaplicę spalono. W roku 1970 umyślnie został podpalony zamek. Spłonął wtedy rosnący w pobliżu stary dąb „Hiacynt”, który według podania miał sadzić św. Jacek.

Obecna polichromia jest z 1970 roku. Konsekwował kościół biskup Franciszek Jop w 1957 roku.

Na odpust św. Jacka przybywały do kaplicy przed 1939 rokiem pielgrzymki z Opola i Gliwic. Co roku przybywa do Kamienia 17 sierpnia pielgrzymka z Bytomia Rozbarku, bo parafia ta jest pod wezwaniem św. Jacka.

Uroczystości 600-lecia śmierci w 1857 roku opisano:

„Nieprzeliczone tłumy zebrały się w Kamieniu w ostatnie dwa dni (sobota i niedziela). Naliczono 500 wozów. ... Jak pamięć sięga Kamień tak wielkiej rzeszy nie widział. Wioska była obleżona pielgrzymami. ... Trudno było w Kamieniu zdobyć choć trochę wody.”

Na 700 lecie śmierci św. Jacka ukazały się w 1957 roku:

- List papieża do generała dominikanów;
- List pasterski Episkopatu Polski z dnia 16.09.1957;
- List pasterski biskupa opolskiego do duchowieństwa i wiernych.

W całej diecezji odprawiono triduum w dniach 15-17 sierpnia. Wyuczono pieśni do św. Jacka w całej diecezji i je wydrukowano. *„Ze wszystkich stron zdążyły do Kamienia pielgrzymki, tak że drogi prowadzące do wioski były zapelnione”*. Wiele kompanii szło z figurami, chorągwiami, orkiestrami. Pielgrzymów było około 15 tysięcy.

Uroczystości milenijne odbywały się w katedrze w Opolu, w niedzielę 14 sierpnia 1966 roku.

„O godzinie 17, po uroczystościach w katedrze, nastąpił wyjazd Episkopatu na czele z kardynałem prymasem Stefanem Wyszyńskim do Kamienia Śląskiego. Tłumy wiernych, mimo wstrzymania komunikacji, w liczbie przeszło 15 tysięcy wypełniły kościół i cały rynek powitały bardzo uroczyście biskupów. Obok prymasa Polski usiedli arcybiskup Alojzy Baraniak z Poznania i arcybiskup Karol Wojtyła z Krakowa. W ławkach zasiedli biskupi i księża w liczbie 33, a obok profesorowie oraz senat Uniwersytetu Lubelskiego i Krakowskiej Akademii Teologicznej.”

Kult św. Jacka w Kamieniu Śląskim trwa do dzisiaj. Około 15% dzieci nosi imię Jacek. Na odpust przybywa kilka tysięcy wiernych.

SANKTUARIUM ŚW. JACKA w Kamieniu Śląskim

Msze św.:
niedziele i święta kościelne
godz. 11.30

Adoracja Najświętszego Sakramentu
codziennie od godz. 7.30 do zmierzchu

W SANKTUARIUM ŚW. JACKA
można uzyskać odpust

Odpust jest to darowanie przez Boga kary doczesnej za grzechy odpuszczone już co do winy. Odpust może zyskiwać każdy ochrzczony po spełnieniu odpowiednich warunków. Można go ofiarować za siebie lub za zmarłych.

Warunki uzyskania odpustu:

- Brak jakiegokolwiek przywiązania do grzechu.
- Stan łaski uświęcającej.
- Przyjęcie Komunii Świętej.
- Odmówienie następujących modlitw: wyznania wiary, modlitwy „Ojcze nasz”.

Sanktuarium św. Jacka po sowieckim gospodarowaniu

<https://www.youtube.com/watch?v=fjZ4593V94c>

zdjęcia: tsw
zdjęcie w czerwonej obwódce zapożyczono z:
<http://kamien.n4.pl/web.n4?go=21>